

FOTO: STEFFEN SCHMIDT/AP

Den lille jazzprins

Side 3

KULTUR

GRILLPARTY. Et amerikansk superband på verdens måske mindste scene – forsanger Jonathan Donahue kan da også selv se det lidt absurde i scenariet: »Det er lidt som at spille til en rigtig stor grillfest«, siger han under koncerten på den bornholmske kro. – Foto: Martin Lehmann

En skærsommernats rockdrøm

Det er en gåde for de fleste, hvorfor det berømte rockband Mercury Rev pludselig spiller på en bornholmsk kro. Brikker til gådens løsning svævede rundt i sommernatten.

Reportage

Af Kim Skotte

Solen skinner fra en skyfri himmel. Det er tidligt torsdag morgen i Allinge. Var det hele da bare en forunderlig skærsommernats rockdrøm? Men så vender jeg mig om og læser, hvad der står skrevet med farvekridt på Gæstgiverens tavle på den gule mur ud imod gaden: »Mercury Rev i aften kl. 20«. Så den var altså god nok. Et af Amerikas bedste og mest originale rockbands spillede onsdag aften i en gårdhave i Allinge.

Da jeg ankom til Gæstgivergården dagen før, var man allerede ved at køre skytset i stilning. Trillebørene fyldt op med is og cubansk øl. På terrassen var der ved at blive tændt op i grillen til aftenens rockmenu. Spørgsmålet lå selvfølgelig yderst på min tunge. Hvad i alverden havde bragt Mercury Rev, et af rockmusikens mest originale orkestre, til Bornholm?

For 'kromutter' Malene Botoft og gemalen og eksogigleren Henrik Lehmann var sagen nok spøj, men ikke så gådefuld endda. Mercury Revs hovedfigur, Jonathan

Donahue, havde tidligere besøgt Bornholm og senere ytre ønske om, at gruppen skulle spille en koncert på »den mærkelige lille ø midt ude i guderne må vide hvad for et hav«. Via koncertarrangeren Kim Worsøe og den tidligere leder af Roskilde Festival, Leif Skov, faldt blikket på spillestedet og familiehotelet Gæstgiveren. Sådan set ikke noget mysterium i dét. Bare en appelsin i turbanen for parret, der »uden for sæsonen« driver kaffebaren Ingolfs på Amager.

Men jeg er kommet til Bornholm med en mistanke om, at der stikker mere under. Hvorfor lige Bornholm? Måske findes et andet svar. Er Mercury Rev måske ikke et band, der spiller, som om deres musik rummer en stor hemmelighed? Og er tempelridernes og rundkirkernes Bornholm ikke en ø med flere historiske gåder og geografiske mærkværdigheder end de fleste andre steder på kloden?

Inden koncerten underkaster jeg Jonathan Donahue et blidt tredjegradsforhør. Uden at røbe for meget indrømmer han, at han kender en del til gåden om de bornholmske rundkirker. Han kender endda navnet på den engelske forfatter Henry Lincoln, som den bornholmske rundkirkeforsker Erling Haagensen arbej-

der sammen med. Jo, Bornholm er sandelig kommet på 'Da Vinci'-mystikkens verdenskort. Men solen skinner stadigvæk. Det er ikke tidspunktet til at åbenbare hemmeligheder. Med sine mærkelige grå øjne, sine store fingerringe, sin kridthvide hud og sit mørke rocktøj ligner Jonathan Donahue en figur, der er gået ind i den forkerte drøm. En rockfaun fra storbyens natskygger. Topcool med bleg næse i sommerlandet. Der er ikke meget bade-dyr over Jonathan Donahue.

Gasolin's mindestue

At lade en rockdrøm udspille sig på Gæstgivergården er imidlertid ikke grebet ud af den blå luft. Kroen med adresse på Theaterstræde 2 i Allinge er et sted med store rocktraditioner. Et falleret spillested det nye værtspar for fire år siden reddede i sidste øjeblik. Den gamle kro var pilrådden og dømt til nedrivning. Der skulle være en parkeringsplads i stedet for rocktempel, hvor Gasolin' besluttede sig for at gå hver til sit. Og hvor gasserne en legendarisk nat oparbejdede Bornholms største drikkeredejning. Ifølge legenden strakte bonen sig fra kroens hoveddør og helt ned til havnen! Nu er stedet ikke til at kende, selv om der er visse ekkoer. Pige-gruppen Gasoline' er på plakaten senere på måneden.

Jeg falder i snak med den gode mand, der har ansvaret for at holde trillebørene fyldt med cubanske øl af mærkerne Cristal og Bucanero. Deroppe plejede Kim Larsen altid at bo. Han peger op på et vindue. En solbrændt Al-berte slentrer forbi i 3D. Folk begynder så småt at indfinde sig.

Nogle er lokale. Andre har lugtet lunt og taget turen fra København. Rytget er ilet, men er ilet sent. På Bornholm vidste man først ikke helt, hvor kultisk tilbød et band Mercury Rev er. Derefter var man nok lidt nervøs for, om der ville være mad nok til alle. Så hele arrangementet har en karakter af halvholdt hemmelighed. Vi er med i de privilegeredes klub, viser det sig.

Et fordrunkent bryllup

Der er næsten ikke plads til de fem mand i Mercury Rev på scenen. Lysshowet består af otte lamper og en kæde med kulørte pærer. Lydmanden står og stirrer ned på sin uvant bette pult, som om han dårligt nok kan få øje på den. Men Mercury Revs store og komplekse lyd, hvor klang og mysterium har forrang frem for rytme, er intakt. I to sange beskriver Donahue et rockband som en forunderlig organisme: »This funny bird that never lands«. Og i 'Holes' hedder det »Bands, those funny little plans, that never work quite right«. Det handler om musikens uforklarlige kemi. Om ting, der kun lykkes, fordi planer slår fejl.

Mercury Rev demonstrerer, at de er et band med en sjælden intim kontakt til det grundlæggende mysterium: Vi ved ikke, hvad det er, der bevæger os dybest. Men det sker, og det sker lige nu. 'Holes' og 'Tides' er den aften blandt de sjældne numre, der synes at åbne en lysskakt mellem sindet og stjernerne. En slags elevator til sjælen, der for en stund farer til himmels fra en gårdhave på Bornholm.

»Det er lidt som at spille til en

rigtig stor grillfest«, siger Donahue prosaik til publikum. Senere reviderer han under indtryk af publikums jubel opfattelse: »Nu minder det mere om et virkelig fordrunkent bryllup!«.

Drømmespor og ø-forklaring

Mercury Rev kunne have spist os af med et hyggeligt lille sommersæt. I stedet giver de alt, hvad de har i sig, og benytter lejligheden til at improvisere og skabe lysende broer af toneflader mellem de enkelte numre. Især guitaristen Grasshopper griber chancen for instrumentale opdagelsesrejser. 'In A Funny Way', 'Diamonds' og 'Black Forest' og de andre sange fra det seneste album, 'The Secret Migration', udgør sammen med 'Tone It Shows' og repertoiret fra mesterværket 'Deserter's Songs' kernen. 'All Is Dream' hedder et af gruppens værk-

er, og sådan er denne aften: Så virkelig og uvirkelig som en drøm. Et musikalsk vildnis af skønhed og månestrålers mystik. Jonathan Donahue ser ud på publikum med sine gråt lysende øjne og spænder sine to biceps under den løse, hvide skjorte: »In my dreams I'm always strong«, synger han. Det er korrekt. Drømmen er virkelig. En oplevelse for livet. Som ikke bliver mindre, da bandet slutter ekstranumrene med at give en runde øl til hele publikum!

Snart flokkes folk om en ladvogn og en trailer fyldt med øl og is. Men her slutter det ikke. Senere på natten er der jam i kro-stuen. En lykkelig Tobias Trier synger og spiller sammen med bassisten og keyboardspilleren fra Mercury Rev. Men nu er mine tanker et andet sted. Hos Grasshopper. Den lille, sortklædte mesterguitarist. Efter koncerten

står vi under stjernehimlen og fandt Karlsvognen, og langsomt kommer Grasshopper ud med noget, der ligner en ø-forklaring. Det var ikke direkte tempelriderne, der havde lokket Mercury Rev til Bornholm. Men noget med himmellegemerne. Astronomi og astrologi. Bornholm som naturens eget observatorium. Grasshopper fortæller om Tycho Brahe – som han har mere end svært ved at udtale! – og om Tycho rival Johannes Kepler, der ifølge en konspirationsteori tog livet af den danske astronom med kviksølv. En konspiratorisk kviksølv-forgiftning skulle også kunne forklare den sprængte blære. En spændende teori. Stjernerne stråler over vores hoveder. Firma-mettet er godt nok spændt flot ud.

Tiørens fald og De Visers Sten

Først længe efter falder en lille tiøre. Kviksølv. Dette gådefulde metal midt mellem fast og flydende form. Betyder mercury ikke kviksølv? Midt mellem fast og flydende form. En bedre beskrivelse af Mercury Revs musik finder man på en måde ikke. Er Bornholm så stedet, hvorfra man kan stikke et kviksølvttermometer op i alttings ende og begyndelse? En stor tanke. Så skyller vi dybderne efter med en Bucanero. Godt nok noget sært shit. Og her står jeg og snakker med en mand, der kalder sig Græshoppe! På en måde nok godt, at der findes trillebøer med is og en morgendag derpå, når nu skærsommernatten har været en sær bornholmsk rockdrøm.

FAKTA

Topkarakter til Mercury Rev

»Er Mercury Rev på sommerferie? Vil de spise os af med et gemytligt lille sommersæt? Alt andet! ... En oplevelse for livet på solskinsøen med den høje himmel og de dybe hemmeligheder«. (sko)

Læs hele anmeldelsen af koncerten på www.pol.dk

Mercury Rev, amerikansk rockgruppe fra Buffalo, New York, dannet i 1990. Debut samme år med 'Yerself Is Steam'. Fik et stort gennembrud med 'Deserter's Songs' i 1998. Har siden udgivet 'All Is Dream' og senest 'The Secret Migration' (2005).